

Bjerre Arrest 1945

En evaluering af forestillingen Bjerre
Arrest 1945 af Teater Jævn 2020

Indledning

I 2020 blev der i samarbejde mellem Hedensted Kommune og Teater Jævn skabt endnu en lokalt forankret, professionel teaterforestilling, nemlig *Bjerre Arrest 1945* som en opfølger til *Generalforsamlingen* fra 2019. *Bjerre Arrest 1945* blev et stort tilløbsstykke og var udsolgt for hele perioden allerede på premieredagen. Alle afbud blev annonceret så andre publikummer kunne få chancen, og billetterne blev som regel solgt på få timer.

I projektet har Teater Jævn haft et nært samarbejde med Foreningen til Bevarelse af Bjerre Arrest, men også Bjerre Lokalkiv har været en stor hjælp for projektet. Lokalkivet gik blandt andet til hånde da man afholdt Alsang i Bjerre Skov i august. Et arrangement som ligeledes blev udsolgt.

Projektet har fået stor mediebevågenhed både i lokale dagblade, samt på regionalt tv og i et nationalt online scenekunstmagasin. Sidstnævnte skyldtes den store opmærksomhed der blev om teatrets online-arrangementsrække *Samtaler om besættelsen* i foråret 2020 under den første periode af Coronanedlukningen.

Besøgstal

Der var oprindeligt sat 20 forestillinger i salg udover forpremiere og premiere. Dertil lykkedes det at sætte yderligere 4 forestillinger i salg, da det op mod premieren viste sig at forestillingen blev udsolgt. Disse 4 ekstraforestillinger blev udsolgt på få dage. Coronaretningslinjerne satte sine begrænsninger for, hvor mange publikummer der var plads til pr. forestilling. Den oprindelige plan på 40 pladser pr. forestilling blev sænket til 20, så de gældende afstands- og pladskrav kunne overholdes. Det gav i alt 480 pladser som blev solgt gennem teatrets eget billetsalg.

Udover de 24 åbne forestillinger, blev der afviklet premiere 2 gange, forpremiere 2 gange, 1 generalprøve og 1 særvisning for tyske og danske branchefolk, der var i Horsens i forbindelse med den i sidste øjeblik aflyste Horsens Børneteaterfestival. Teatret havde derudover besøg af en gruppe elever fra Uldum Højskole, som så en prøve tidligere i forløbet. Sammenlagt får det besøgstallet i hele perioden op på 595 betalende og inviterede publikummer.

Til generalprøve, forpremiere og premiere havde teatret inviteret lokale samarbejdspartnere, både enkeltpersoner og foreninger, relevante politiske udvalg samt bestyrelsen fra Foreningen for Bevarelse af Bjerre Arrest.

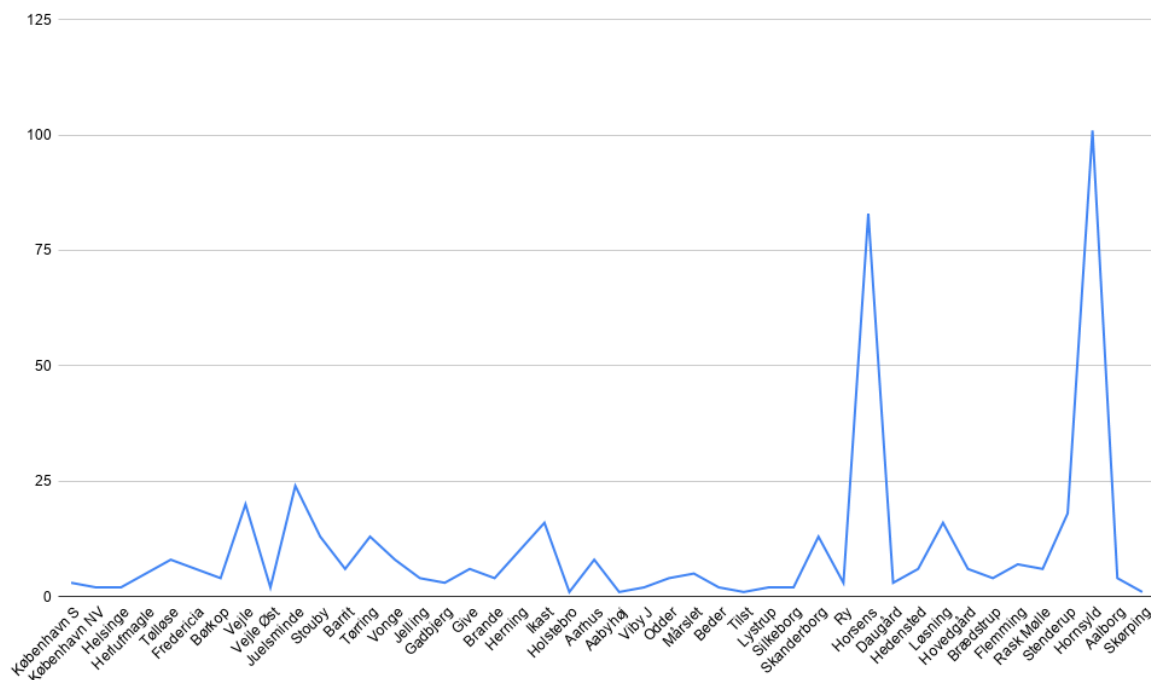
Det er teatrets vurdering, at vi, hvis omstændighederne havde tilladt plads til flere publikummer, kunne have solgt mindst dobbelt så mange billetter. I 2019 solgte vi ca. 75% af billetterne til *Generalforsamlingen* efter premieren, og det salg gik vi desværre glip af i år. Det er beklageligt at så mange interesserede har måttet gå forgæves, men det har samtidig været utroligt positivt at se, at folk i Hedensted Kommune og omegn, har prioriteret at bruge kulturen - også i disse svære tider.

Publikums-geografi

Igennem vores billetsystem har vi fået lavet en geografisk oversigt over publikum på forestillingen.

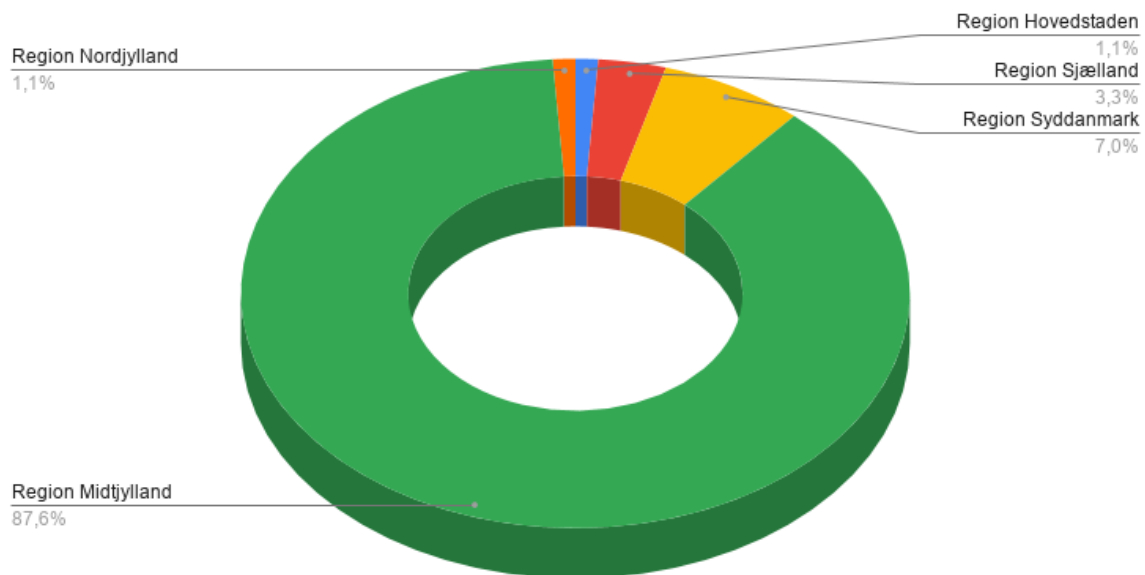
Af postnumre i Hedensted Kommune er Hornsyld klart det område hvor de fleste af vores publikummer er kommet fra. Næsten en fjerdedel af publikum har været fra Hornsyld/Bjerre. Den geografiske spredning har været stor, med Aalborg i nord, Holstebro mod vest, Fredericia i syd og København mod øst. Spredningen kan dog være større, da flere har købt billetter til andre som gave.

Figur 1 - Geografisk spredning set pr. postnummer

Der har været publikum fra alle regioner i landet, hvilket vi har lavet en oversigt over i figuren herunder. Internt i Hedensted Kommune spreder publikum sig over postnumrene Juelsminde, Stouby, Barrit, Tørring, Daugård, Hedensted, Løsning, Flemming, Rask Mølle, Stenderup og Hornsyld.

Figur 2 - Geografisk spredning set pr. region

Det (næsten) forliste samarbejdsprojekt

I slutningen af 2019 tog vi i teatret initiativ til et samarbejde på tværs af kommunen, om at lave en fælles markering af 75-året for Danmarks befrielse. Samarbejdet fik titlen *Befrielsen i Hedensted* og bestod af 9 samarbejdspartnere der, sammen eller enkeltvis, skulle afvikle sammenlagt 11 arrangementer på tværs af hele kommunen.

Samarbejdspartnerne var:

- Hedensted Bibliotekerne
- Uldum Højskole
- Tørring Daghøjskole
- Tørring Gymnasium
- Snaptun Lokalråd
- Hedensted Kirke
- Lokalarkivet i Bjerre
- Foreningen for bevarelse af Bjerre Arrest.

De planlagte arrangementer inkluderede b.la. alsang, foredrag og talkshows, og alle arrangementer måtte aflyses eller udsættes da Coronanedlukningen ramte Danmark. Det betød også at den fælles kulturkalender, som vi i Teater Jævn havde stået for opbygge, aldrig blev offentliggjort. Den kan dog ses på www.befrielsenihedensted.dk hvis man vil se, hvad man gik glip af (!).

Det lykkedes dog at gennemføre ét af arrangementerne senere på året i et samarbejde mellem Teater Jævn og Bjerre Lokalarkiv. Det var arrangementet *Alsang i Bjerre Skov*. Lydoptagelser fra arrangementet blev senere brugt som en del af lyddesignet til forestillingen *Bjerre Arrest 1945*, til stor glæde for især dem der havde sunget med. Du kan få en bid af stemningen fra arrangementet her: <https://youtu.be/ief-7gyqs-4>

Samtaler om besættelsen

Da Coronanedlukningen ramte Danmark, og arrangementerne i forbindelse med *Befrielsen i Hedensted* én efter én blev aflyst, besluttede vi i Teater Jævn at vi måtte skifte om. Heldigvis viste flere af de aktører, som allerede var engageret til et arrangement i forbindelse med *Befrielsen i Hedensted*, stor opbakning til at flytte aktiviteterne over på Facebook i form af en række livestreams under titlen *Samtaler om besættelsen*.

I samtalerækken havde vi besøg af en række lokale gæster i form af den lokale Anden Verdenskrigs-ekspert Kristian Zouaoui, præst Morten Seindal Krabbe og pianist Uffe Kristiansen. Men vi havde også en række nationale gæster. Sidst men ikke mindst besøgte teatrets skuespiller Mikael Helmuth også livestreamet. Mikael fortalte sin medrivende familiehistorie om sin farmor, Sylvira "Søster" Helmuth der var en prominent modstandskvinde.

Samtalerækken kom til at bestå af i alt 8 livestreams der handlede om alt fra de små skæve historier til alsang, retsopgøret og danske modstandskvinder. De 8 livestreams blev sammenlagt vist over 3000 gange, mange flere end vi ville kunne have haft publikumspladser til ved de oprindelige arrangementer.

Samtaler om besættelsen fik både omtale i de lokale dagblade og det nationale scenekunstmedie Iscene.dk, der havde det som en af deres *Ugens Anbefalinger*. Et indlæg om samtalerækken blev ligeledes bragt som inspirationsmateriale til andre teatre af organisationen Applaus, der arbejder med at styrke publikumsudvikling i Danmark.

Medieomtale af Bjerre Arrest 1945

Teater Jævn og *Bjerre Arrest 1945* har siden første omtale af projektet i november 2019 fået i alt 32 omtaler i form af artikler, tv indslag og anmeldelser. De 25 af disse har været i Horsens Folkeblad, Tørring Folkeblad, Hedensted/Juelsminde Avis og Vejle Amts Folkeblad.

I avisen har der været både mindre omtaler af forestillingen, teatrets arrangementer samt egensteaterplanerne, men også store artikler om forestillingen *Bjerre Arrest 1945*, som 10. juli hvor Horsens Folkeblads journalist havde været forbi med en fotograf, og lavede en stor flot omtale af teaterprojektet med de helt rette billeder af arbejdet i arresten.

Forestillingen har i år fået 2 anmeldelser fra henholdsvis Horsens Folkeblad samt onlinemediet Ungt Teaterblad, der anmelder teater i hele Danmark. Ungt Teaterblad gav forestillingen 5/6 "bloddråber", og begge anmeldelser var meget rosende over for forestillingen.

Op til premieren blev der lavet et tv-indslag af TV Syd. Indslaget fortalte dels om Foreningen for Bevarelse af Bjerre Arrest samt om teaterforestillingen.

Teatret har herudover annonceret i Hedensted/Juelsminde Avis og Tørring Folkeblad med annoncer op til forestillingen og haft et radiospot op til premieren.

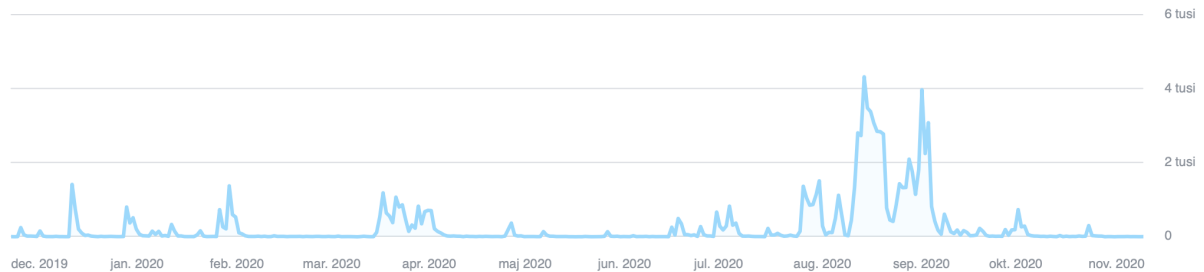
Synlighed på de sociale medier

Foruden den store synlighed i de trykte medier og på deres hjemmesider, har projektet også spredt sig vidt og bredt på de sociale medier. Foruden de over 3.000 visninger af teatrets *Samtaler om besættelsen* har annoncerne for billetsalget været den helt store opmærksomhedsgenerator. Allerede ved den første annonce på Facebook blev der kommenteret i stor stil, og det var fra starten tydeligt, at mange havde en relation til arresten eller projektet, og derfor gerne vil invitere andre med ind og se det. Den store interaktion med teatrets annoncer, har ført til at annoncen er blevet vist til langt flere, end man ellers kunne opnå med samme budget.

Figur 3 - Rækkevidde for teatrets opslag og annoncer

Rækkevidde på Facebook-side ⓘ

36.134

I Teater Jævn nyder vi godt af et stærkt netværk af lokale støtter og andre scenekunstfolk, der interagerer med vores opslag, hvilket giver dem en ekstra rækkevidde. Den første tydelige stigning i december er således kun ét opslag, der blev liket, kommenteret og delt. Den helt store rækkevidde nåede vi i august og september, hvor vores annoncer for *Alsang i Bjerre Skov* og *Bjerre Arrest 1945* blev set i fuld længde af hele 22.056 brugere og vist ikke mindre end 47.201 gange for personer på Facebook, hovedsageligt i Horsens, Vejle og Hedensted Kommuner.

Figur 4 - Rækkevidde (fuld længde) og visninger af annoncer

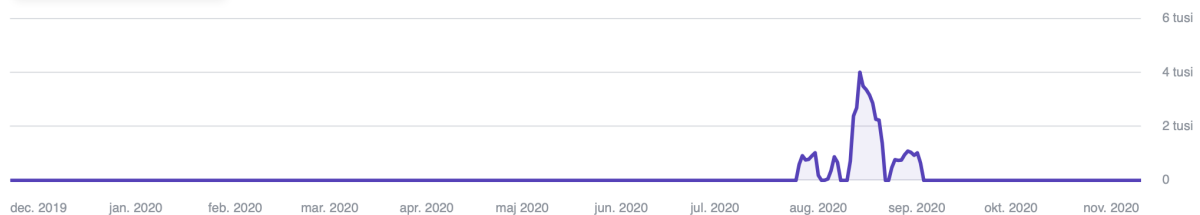
Annoncetendenser

Betalt rækkevidde ⓘ

22.056

Betalte visninger ⓘ

47.201

Lokalt samarbejde

Både Foreningen til bevarelse af Bjerre Arrest og Bjerre Lokalkiv var hurtige til at sige ja til et samarbejde, da vi tog de første skridt mod projektet i 2019.

Foreningen til bevarelse af Bjerre Arrest

Foreningen har i forløbet været vores primære samarbejdspartner og har været en stor hjælp, både ved at gå til hånde i arresten, som frivillige ved afviklingen af forestillingerne samt ved at stille Bjerre Arrest til rådighed for teatret i prøve- og spilleperioden.

Sammen med Hedensted Kommunes fundraiser fik foreningen også ansøgt om støtte til teknisk udstyr, som kunne bruges til afviklingen af teatrets forestilling samt til fremtidige kulturelle arrangementer i arresten eller af teatret.

Til forestillingen fik teatret udarbejdet et brandteknisk notat samt godkendt Bjerre Arrest til kulturelle arrangementer og rundvisninger, så begge dele nu også for fremtiden kan foregå i Bjerre Arrest med de nødvendige tilladelser og retningslinjer. Der er ligeledes lavet en aftale om, at Foreningen til bevarelse af Bjerre Arrest kan låne nogle af de ting teatret indkøbte til forestillingen så som brandslukkere og stole.

Tilsammen gør det at Bjerre Arrest nu er fuldt udstyret til afvikling af kulturelle arrangementer med højtalere, scenelys, stole, brandsikkerhed og nødvendige tilladelser.

Formanden for foreningen Poul Erik Honoré har udfyldt et spørgeskema, hvorigennem han kommer med sit perspektiv på projektet, samarbejdet og de muligheder projektet har skabt for foreningen i Bjerre Arrest. Han udtaler blandt andet, "*personligt tror jeg at Teater Jævn's interesse og måde at skrue et teaterstykke sammen på har haft stor gavnlige effekt for vores ansøgning*", en ansøgning som sikrede foreningen 1 million fra Nordea Fonden til istandsættelse af facaden.

Bjerre Lokalarkiv

Lokalarkivet i Bjerre har ligeledes været med fra starten af projektet, og har gennem hele forløbet været en stor støtte og hjælp. Formand Jan Simris har investeret utallige timer til at hjælpe med at vise arresten frem, gå til hånde, lade os stille vores nysgerrighed for egnens historie i lokalarkivet og meget mere. Lokalarkivet var også grunden til at det kunne lade sig gøre at afvikle arrangementet *Alsang i Bjerre Skov*. Lokalarkivet sørgede for tilladelsen til at bruge Bjerre Skov og stod med frivillige, der kunne vise vej, banke pæle i og på anden måde være behjælpelig ved arrangementet.

Derfor var det også fantastisk at vi som afslutning på forløbet, fik fat i arrestforvarer Torvald Sørensens barnebarn. Hun nåede at se forestillingen og medbragte i den anledning både gamle billeder og historier om arrestforvareren, hans kone og børn. Billederne er nu i lokalarkivets varetægt. Sammen med resten af den viden som er indsamlet i teatrets research, giver det nu lokalarkivet - og dermed alle andre interesserede - et langt større indblik i hverdagen i arresten efter anden verdenskrig.

Formand for lokalarkivet Jan Simris har udfyldt et spørgeskema, hvor han svarer dels som formand for lokalarkivet men også som bestyrelsesmedlem for Foreningen til bevarelse af Bjerre Arrest. I spørgeskemaet har Jan Simris blandt andet udtalt at *“Bjerre arrest har aldrig været mere i mediernes søgelys”* og siger om arrangementet Alsang i Bjerre Skov *“den aften i Bjerre Skov glemmer vi aldrig”*.

Øvrige lokale samarbejder/indkøb

I det omfang det har været muligt, har vi brugt de lokale handlemuligheder. Forplejning fra slagteren i Hornsyld og Bjerre Kød, elartikler og assistance fra Bjerre El, telt fra den lokale idrætsforening, klipning hos Salon Bodil samt overnatning i en lokal bolig og på efterskolen BGI Akademiet.

Alle, samt mange flere, har de taget utrolig godt imod os med nysgerrighed over for vores arbejde som teater.

Økonomi

Teaterforestillingen *Bjerre Arrest 1945* opnåede en samlet støtte på 1.400.000 kr., fordelt på 750.000 kr. fra Statens Kunstfond, 250.000 kr. fra Det Fælles Landdistriktsråd, 125.000 kr. fra Fritidsudvalget, 125.000 kr. fra Udvalget for Fritid & Fællesskab, samt 150.000 kr. fra Den Jyske Kunstfond. Der blev derudover også søgt og bevilget 30.000 kr. fra Insero-fonden, disse penge blev søgt til Foreningen til bevarelse af Bjerre Arrest og gik til lyd- og lysudstyr, som nu står ved arresten.

Som ved Generalforsamlingen har billetprisen for forestillingen været lav i forhold til lignende kulturelle oplevelser. Det har vi gjort for at sikre, at det ikke var prisen der var afgørende for om folk skulle i teatret.

Finansieringen har gjort det muligt, at vi som teater har kunnet engagere os i lokale samarbejder, heriblandt de kulturelle arrangementer under *Befrielsen i Hedensted*. Et arbejde der gjorde det muligt for os senere at afvikle *Samtaler om besættelsen*. Disse samarbejder med andre lokale aktører, er i høj grad med til at forankre teaterprojektet i kommunen.

Det lykkedes os desuden at prioritere midler til, at højne kvaliteten af selve afviklingen af forestillingen, ved at bruge flere midler på at klargøre arresten til et kulturelt arrangement. Det kom både vores eget publikum til gode men også deltagere ved fremtidige arrangementer i Bjerre Arrest. Det har hele tiden været vores ambition, at Bjerre Arrest skulle være i bedre stand til aktiviteter når vi var færdige med vores forestillingen. Den ambition er i høj grad blevet opfyldt.

Teatrets øvrige aktiviteter

En del af de øvrige aktiviteter teatret skulle have haft i løbet af 2020, var blandt andet deltagelse i andres arrangementer i foråret 2020 under *Befrielsen i Hedensted*. Arrangementerne blev ikke til noget, men samarbejdet er etableret og vil kunne genoptages ved næstkommende lejlighed.

Teater Jævn har derudover i det forgangne år skabt en ny musikalsk fortælling for de 4-8 årige om venskab, med genforeningen i 1920 som den historiske ramme. Forestillingen hedder *En ven som mig* og har været en del af markeringen *Genforeningen 2020*. Forestillingen har spillet i Sønderborg og Aabenraa Kommuner i efteråret 2020. *En ven som mig* er blevet en lille poetisk musikalsk fortælling, som vi regner med at sende på turné i kommende sæsoner, for at udvide teatrets aktiviteter.

Teater Jævn opnåede i 2019 at blive optaget med Generalforsamlingen som forestilling i Turnénetværket, et netværk der formidler aktuelt scenekunst på tværs af landet. Optagelsen i Turnénetværket har ført til at flot turnéalg, så teaterforestillingen Generalforsamlingen nu kan tage på en landsdækkende turné med 15 forestillinger fra Mors til Bornholm i februar og marts 2021.

Afrunding

Med *Bjerre Arrest 1945* er det lykket os at skabe en lokalt og nationalt vedkommende fortælling om perioden efter Anden Verdenskrig. En forestilling med national relevans, skabt ud fra indsamlede historier fra Hedensted Kommune, med selve bygningen Bjerre Arrest som den helt store inspirationskilde.

Forestillingen har været et lokalt tilløbsstykke, men har i høj grad også tiltrukket et publikum udefra, både dem der havde en direkte relation til området og arresten, og dem som var nysgerrige på forestillingen og teaterprojektet. Vi har i år også oplevet en stigende grad af interesse fra scenekunstbranchen, hvilket i den grad vidner om, at resten af Danmark er ved at få øjnene op for, hvad scenekunstprojekter kan i Hedensted Kommune.

Vi takker ydmygt for støtten og for den store opbakning fra vores mange kontakter i kommunen, der får os til at føle os meget velkommen.

